

Redactiunea

se affia in

„Strat'a tragatoriului

(L. óvés-zutczá), Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espressa se retorna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
 Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre siesse lune 5 „ „ „
 Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Roman'i a:
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
 Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbralo
 pentru fiesce-care publicatiune sepa-
 ratu. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 30/18. Aug. 1873.

(a.) In numerulu de la 26. Aug. allu foiei oficiale „Budapesti Közlöny“ aflamu urmatori'a notitia: „La propunerea ministrului de interne Majestatea Sa imperatulu si regele apostolicu allu Ungariei, prin decretulu seu de la 20 Augustu, s'a induratu prea gratiosu a numi de comite supremu allu comitatului Severinu pre *Bogdán Jakab*, fostu consiliariu de sectiune in ministeriulu de agri cultura, industria si commerciu, si totuodata s'a mai induratu a insarcina totu pre acestu domnu si cu demnitatea de comite supremu allu urbei libere regesci Caransabisu.“

De una diumetate de annu incoce acum pentru a trei-a ora ni se dá occasiune d'a inregistra asemeni decrete. prin cari, in celle mai curate districte romanesci se numescu de prefecti si commissari nisce individi, cari nu numai cá nu sunt romani, ci sunt, precum s'a doveditu, cei mai incarnati inimici ai poporului romanu. Aceste acte dep'mentorie, ca nu cum-va se dícamu revoltatorie, pentru totu suffletulu romanescu; aceste mesure de rigore si terrore luate facia cu poporulu romanu din Transilvania si Ungaria, ne infarescu totu mai tare in convictiunea, cá poterniculu consiliu allu poterniciloru domni de la potere a afflatu de bine si cu scopu, a ni decretatá mortea, si acum necontenitu ni arrunca manusi'a si ne provoca se o redicamu, daca mai voiimu se traimu. Impilati si incatusiati cum suntemu, noi vomu redica manusi'a pentru cá voiimu inca se traimu si pentru cá nu potemu lassá ca lassitatea se srabata si se ocupe locu in peptulu unui cive romanu, inse de la ei va depinde se ni determinu momentulu decidietoriu intre vietia si morte; da, allu loru este acestu dreptu, pentru cá ei sunt provocatorii, ei sunt poternicii cari nu recunoscú altu dreptu decâtu dreptulu cellui mai tare.

In aceste fatale impregiuréri si facia cu aceste mesure de rigore si terrore, cu voia seau fara de voia trebe se ni intorcemu privirea intr'alta parte si se ne întrebamu, cá ore de unde acesta grafa nemeritata pentru poporulu romanu? Prin ce s'a facutu e'lu demnu de assemene indurare? Au dora a prinsu ellu vre-odata arm'a contra tronului si a dinastiei absburgice? Seau dora a conspiratu candu-va cu inimiculu in tempu de periclu si a tradatu celle mai scumpe interese alle statului? Seau dora s'au afflatu candu va in sinulu acestui poporu vre unu fíu raticu, care se fi facutu attentatu a supra vietiei suveranului domnitori? Nu, nici unu casu din tote aceste; din contra, evenimentele de anni doue-deci si cincí incoce, — ca se nu mergemu mai departe — ni arreta in modulu cellu mai flagrantu si mai respicatu, cá precandu ungurii prinsera armele si se recolara contra tronului si a dinastiei, poporulu romanu, luptandu pentru libertate nu incetá a lupta si a-si versa sangele si pentru tronu si pentru integritatea monarchiei; desastrulu de la Königsgrätz atesta totu asiè de lamuritu si necontestabilu, cá, precandu ungurii abusanu de incredere conspirau cu inimiculu si urdiau celle mai infernale planuri de tradare si de infidelitate facia de tronu si statu, pre atunci fíii poporului romanu reportau victorie la Custozza si Liss'a, luptandu-se ca leii chiaru contra fratiloru si consangeni-

loru loru. Si cu tote acestea totu noi romanii suntemu asta-di fíii cei vitregi; totu noi suntemu mneii de perdiare, dati pre man'a ungu'loru rebelli, tradatori si assassini sprejunghiare. Assemene grafa si indurare n'amu merítatu si nici n'amu asceptatu. Daca acest'a este remuneratiunea pentru devotamentulu, alipirea si credint'a nostra, atunci vomu sci si noi se fimu ceea ce se platesce a fi. De invetiatura si acest'a e buna. Daca asta-di nu suntemu de alta treba, decâtu de trassu si impinsu, de tunsu, si de mulsu, mane potemu se fimu inca de mare folosu, dar cu manile nostre nime ne nu va mai scote castane din focu.

Dupa acesta digressiune ne intercemu éra la binevoitorii nostri unguri si li-ospunemu francu si sinceru, cá callea pre care au apucatu este callea ce pre ei i duce la perire si nu pre noi. Renegatii, pre cari ei i întrebuntiedia de organe alle terrorismului magiaru, ca omeni fara consciintia si devotati numai intereselor personali, precum de zelosi si fanatici magiari sunt asta-di, totu asiè de zelosi si fanatici muscali seau turci, seau chiaru si romani, potu se fia mane. Cine este Hössler din Zarandu, amu spusu-o la tempulu seu, cu occasiunea numirei saile de comite supremu; amu spusu-o cá este unu soldatu austriacu, care in 1848. s'a luptatu contra ungu'loru. Assemene se scie, cá Boér din Fagarasiu inca este puiu de renegatu, si in acesta calitate i-a succésu a ajunge din notariu communalu in Mic'a, comissariu cu potere discretianaria in Fagarasiu. Precum afflamu, si Bogdán nou numitul comite supremu in comitatulu Severinului, inca este armeanu de nascere. Cu astfelu de omeni magiarismulu si ideea de statu magiaru va perde si acellu pucinu terrenu ce l'a castigatu in mediuloculu daco-romaniloru.

Domnulu Romaniloru, principelu Carolu I. d'inpreuna cu M. Sa Donn'a si mic'a principessa Mari'a, insocii de una suita numerosa, sosira Marti ser'a de la Vienn'a in capitalea Ungariei, unde petrecura pana Mercuri la amedia-di, candu apoi plecara cátra Bucuresci pre lini'a Aradu-Alb'a-Iulia-Brasiovu. Mercuri, in díu'a adormirei preacuratei feciore, principele Carolu, insocitu de díu Costaforu, cercetá beseric'a romana-grecesca de aici si dupa missa assistá si la ceremoni'a santfiei cruciloru ce s'au redicatu pre turnurile renovate alle acestei beserice. Precum ni se spune, principele s'ar fi folositu de acesta occasiune si cu man'a sa propria ar fi bagatu in globurile cruciloru mai multe bucáti de moneta romana d'impreuna cu numele si caracterulu seu.

Tote aru fi bune, inse una scire electrica de la Bucuresci ni spune, cá cabinetulu romanu ar fi promissu reprezentiloru straini, cá va modificá art. 8. din legea despre beuturile spirituose asiè, ca si strainii se-pota vinde beuturile spirituose. Pentru modificarea acestei legi si pentru regularea junctiuniloru cu Ostrungri'a se voru conchiamá camerele indata dupa rentorcerea principelui.

De la Caransabisu ni se impartesce urmatori'a scire pre carea ne grabimu a o aduce la cunoscenti'a publicului romanu: Domnulu ministru ungurescu regescu de cultu si instructiune publica

prin rescriptulu seu din 19. Augustu a. c. Nru 22,725 incunoscenti'a pe Prea Sant'a Sa Parintele Episcopu allu Caransebesiului Ioanu Popasu, ca pe presiedintele Consistoriului metropolitannu, cá Majestatea Sa ces. reg. apostolica s'a induratu a luá la prégratfosa cunoscenti'a convocarea Congressului nationalu besericescu greco-orientalu pe 7 Septembre a. c. Calind. nou pentru alegerea noului Metropolitanu.

Reflessiuni

la testamentulu reparusatului Eppu Iosifu Popu-Selagianu.

Valorea substantiei remase de repausatulu eppu Jos. Popu-Selagianu nu se pote erue d'in testamentulu seu dupa positiunile publicate, pentru cá a fara de un'a suta de mii fl. bani gat'a depusi in cass'a de pastrare de n Oradea-Mare alta summa nu se affia indicata in cifre, éra valorea averei miscatorie si nemiscatorie (cáta se affia indicata in testam.) abi se pote evalua a aproximativu, — numai esecutorii testamentului voru poté da valorea in cifre dupa vendiarea obiectelor ce se tienu de substanti'a episcopale, cá-ci cellea tienetorie de avere privata a repausatului eppu sunt legate consangeniiloru si prin urmare acelle li-se voru da in natura. — Ca esecutorii nostri se cunosca cellu pucinu a aproximativu valorea substantiei remase de eppulu, vomu insfra cáte-va date si cifre ce ni-a venitu de la una mana amica, precum si unele detaiuri relativu la ultimele momente alle reparusatului si in fine vomu luá notitia si despre faimele surde ce se respandissera relativu la unele incercári pentru invalidarea testamentului. — Celle comunicate le vomu reproduce intre semnele citatiunii.

A.) „In bani gat'a au remasu 100,000 fl. v. a. elocati in cass'a de pastrare, etc. éra in cass'a de ferru (Wertheimiana) 21,000 fl. v. a. toti in note de alle bancei nat. cáte de un'a mie (1000) fl. nu s'a afflatu inse neci unu puiu de galbinu, neci moneta de argintu, ba neci chiaru bani de harthia mai merunta.“

B.) „Fabric'a de ferru de la Petros'a a valoredia 20,000 fl.“

C.) „Cas'a d'in Beisiu, sub care este cellariulu cu vinurile cele mai bune, valoredia 25,000 fl.“

D.) Cátu valoredia vini'a (cu vinatele d'in cellariu) d'in promontoriulu de Oradea-M. nu ni-se indica, se pote inse evalua la 10—15,000 fl.

E.) Valorea vinateiloru d'in cellariile resiedintieloru eppali de Oradea-M. si de Beisiu, assemene nu ni-se indica, spunu inse cei ce cunoscu vinatele d'in cellariulu de Beisiu (vinuri din vini'a de la Holodu) cá valoredia 30—35,000 fl.

F.) Valorea instructiunii economice, apoi porcii vitele de totu soiulu, etc. neci a aproximativu nu se potu indica, nefindu cunoscutu numerulu si calitatea loru, — prin urmare nu se pote cunosce neci summa ce va resultá d'in realizarea positiuniloru E. si F. menite pentru fondulu veduveloru si orfaniloru. Luandu se unu calculu de mediulocu averea tota se pote evalua ca la 150—200,000 fl. v. a. si ceea ce se pote sci inca de acum este, cá eppulu si-au impartitu averea in doue. Ingrigindu-se de consangeniilei sei, nu si-au uitatu neci de serman'a sa natiune, ceea ce va face ca

posteritatea recunoscutoria se-i rostescá numele cu pietate!

Relativu la ultimele momente alle Eppului, amiculu nostru ni scrie:

„Eppulu se intorsese de la scaldele vecine numai cu cáte-va dílle inainte de morte; la vedere se pareá mai vigorosu ca alta data. Sambata ser'a (2. Aug.) pre la 6 ore, semtindu cá-lu cuprinde ametiel'a, se scolá de pre divanu, ca se clopotesca servitoriului, inse lesinandu cadu la pamentu, unde l'a gasitu intr'unu tardiu servitoriulu si canoniculu I. Cucu; — Domineca si Luni jacu in patu, — dupa ce se ivira presemnele mortii, se tienu consiliulu mediciloru (luni ser'a la 9 óre) Marti demaneti'a, dupa ce canon. Corhanu i-a datu deslegarea generale, impartesindu-lu cu s. cumminecatura canonicii si alti preuti incepura numai decâtu a sierbi maslulu a supra lui si candu can. Cucu cetia Evangeliulu si éra se-lu unga, de odata Eppulu fu lovit, ca de fulgeru, de apoplessia si trech la celle eterne. Astantii spunu cá sub durat'a maslu'ui si-perdusse dejá semtirile, nu cunoscea pre nimeni, ochii i éra impaingenati...“

Cu privire la validitatea testamentului ni-se scrie d'in mai multe parti, cá incercari se facu spre annullarea acellui-a. Dupa una scriessore mai espressa in asta privintia resumemu urmatoriele:

„De la legisti am auditu cá Eppulu nu ar fi avutu dreptu d'a face testamentu, cáci i-au lipsitu indultulu regescu si cá astfelu averea lui are se se imparta in trei parti: un'a fiscului, alt'a dieceesi si a trei-a consangeniiloru, acesta parere a juristiloru s'ar basá pre acea ordinatiune reg. cá toti cei ce posedu vre unu buna ca donatiune regesca (precum posedu eppii si prelatii cath.) nu ar poté liberu dispune testamentaliter despre mass'a loru, fara a fi essoperatu mai d'inainte indultulu regescu, spre acest'a; d'in acestu punctu de vedere unii affirma, cá guvernulu va nemici testamentulu. Assemene se vorbesoe cá un'a d'intre nepotele Eppului nemultumita cu despusetiunile unchiului seu, vre se cera nemicirea testamentului.“

Atátu legistii Dv. cátu si nepot'a eppului se affia in mare ratecire daca credu cá se pote urdi nemicirea, pentru cá dupa desfiintierea „aviticitatii“ ori care prelatu este in dreptu validu, fara a cere indultulu reg. care mai nainte trebuiá se se cera pentru tassele fiscali, dar asta-di candu de la tote veniturile prelatiloru se platescu cátra statu impositiele, indultulu regescu — ne mai avendu neci unu intiellessu, — a devenitu cu totulu de prisosu.

De la societate academica romana.

In 1 Augustu 1873, dechidiendu-se sesiunea annuale a societatii academice romane, s'a datu lectura reportului delegatiunii, in urmatória coprindere;

Domnilora membri! Sub-semnati, membri ai delegatiunii, venimu cu onore e espune adunárii generale situatiunea de preste annu a societatii academice cum si a-i dá séma de lucrările ce s'au inaintatu de la finele lui Augustu 1872, la 1/13 Augustu 1873, candu salutamu inaugurarea sesiunii ei a 8-a.

Delegatiunea in anulu percursu a resolutu, in cerculu competintiei sale, affacerile de cari tratáza 130 de processe verbali, inchiaiate de ea (dosarulu Nr 1.)

Din lucrările acestoru 130 de processe verbali, vomu notá aci pe acellea, cari mai directu interessa attentiunea onor. societati, in prim'a sa siedintia din 1873, remanendu

ca tôte colle-lalte se fia obiectulu specialeloru cercetări alle comisiuniloru Adunării.

I. S'au publicatu ori respective, s'au reimprospetatu publicatiunile de concursuri diverse cu termenul parte pe annulu curentu 1873, parte pe 1874, dupa otaririle din tempu alle societatii academice. Aceste concursuri, in totalitatea lor, fure urmatoriele:

1. Filologice, din fondulu Ev. Zappa:

a) Cea mai buna lucrare asupra formatiunii cuvintelor in limb'a romana, prin derivatiune si compositiune. Termenulu concursului 1874.

b) Sintassa romana. (Totu fondulu Zappa). Termenulu concursului 15 Iuliu 1873.

c) Premiulu Alessandro Ionu I, traducere de Bello civili cu anesse: de bello Alexandrino, Africano et Hispaniensi. Termenulu 15 Iuliu 1873.

d) Premiulu Evang. Zappa: Traducere din Cicerone: Philippica II — cap. XX inclusivu. Titu Liviu: Cartea XX — cap. XVI inclusivu. Salustiu: Jugurtha — pana la cap. XXIII inclusivu. Plutarchu: Tiberiu Grachu intregu. Dionisie Alicarnasu: Cartea II — cap. XVI inclusivu. Polibiu: Cartea I — cap. XII inclusivu. Dionu Cassiu: Cartea 56 — cap. 30 inclusivu. — Termenulu concursului 15 Iuliu 1873.

2. Istoria. a) Despre petrocerea romaniloru in Dacia pana in secti'a XII-a. Termenulu 1874.

b) Fondulu Odobescu: Despre Dacia ect. Termenulu 1873, Iuliu 15.

3. Sciintifice:

a) Descrierea agricole si economica a unui judetiu. Termenulu 1 Augustu 1873.

b) Flor'a unui judetiu. Termenulu 15 Iuliu 1873.

c) Studiulu apelor minerali din 10 izvore. Termenulu 1 Augustu 1873.

d) Studiulu geologicu allu unui judetiu. Termenulu 1 Augustu 1873

Aceste diverse concursuri s'au publicatu la timpu d-loru membri, in principalele foi publici din tierrele romane, caroru foi li aducemu, la acesta ocaziune, multumiri sincere pentru bine-voitoriulu loru concursu.

Pana la timpulu otaritu prin publicatiunile concursuriloru din 1873, au intratu la secretariatulu societatii academice urmatoriele manuscrite:

„Non solum armatis, sed interdum etiam otiosis minabantur (Pompeiani); nec quid quisque sensitset, sed ubi fuisset cogitandum esse dicebant.

b) Manuscrisulu (din 6 brosiuri) — de Bello civili — cu motto: „Haec nova sit ratio vincendi, et misericordia et liberalitate nos muniamus.“

c) Manuscrisulu — traducere din Titu Liviu, cu motto: „Varia vitae commutabilis est ratio, vaga volubilisque fortuna.“

d) Manus, din Salustiu, cu motto: „Parva sunt foris arma, nisi est consilium domi.“

e) Manus, din Salustiu, cu motto: „Facta dictis sunt exaequenda.“

Pe langa aceste manuscrite de concursu, delegatiunea a mai primitu unulu, tratatu de geologia, de la d. Nicolae Popu profesorulu din Nasaudu, cu rogamintea d'a lu censura onor. societate.

D. Dr. Cihac, noulu nostru membru onorariu, inca ni-a anuntiatu unu elaboratu sciintificu de competinta sectiunii de sc. naturali; acestu-a inca n'a fostu primitu.

Revenindu la manuscritele cari au intratu ca rezultat allu concursuriloru publicate, delegatiunea se crede a atrage atentiunea matura a societatii asupra faptului, nu fara semnificatiune, ca nu numai nu s'a primitu nici unu singuru manuscrisulu pentru unele concursuri (ca celu filologicu, sintassa si celu istoricu, din fondulu Odobescu, ori ca cele sciintifice in genere), dar' chiaru si si pentru traduceru de autori latini, abia au incursu 5 manuscrite!

La sesiunea trecuta amu avutu 16 concurenti; de asta data avemu abia 5. Candu cugetamu la catu de pucine pagine de traducere se cerura pentru concursurile in cestiune, ca conditiune pentru traducerea intregului autoru, si candu nu ignoramu cati barbati, latinisti capabili avemu, nu esto locu de a ne intreba cu intristare despre caus'a acestei pucine partesiri a loru la luptele literarie asi de salutarie, deschise in fine si la noi, gratia nemuritoriloru do-

nato. i ai societatii academice? Nu potemu atribui lips'a de concurenti la starea de cultura a natiunii, aiurea si alt'a trebe se fia caus'a. Onor. societate academica si-va portá atentiunea, credemu, asupr'a acestei cestiuni.

II. D. A. Papiu, collegulu nostru, a continuatu lucrarea cu care a fostu insarcinatu de d-vostra relativa la Cantemiresci. Delegatiunea pe de una parte a furnitu d-lui Papiu charti'a necesaria pentru imprimerea traductiunii romane: Descriptio Moldaviae, si pe alta parte a midiulocitu aducerea din Russi'a a manuscriteloru Cantemiriane. Avemu de a multumi cu recunoscentia guvernului M. S. imperatorului russiloru si agentului seu diplomaticu din Bucuresci, d. Zinoviev, pentru bun'a-vointia si grabirea de a ni pune la dispositiune acelle manuscrite. Sosite in lun'a trecuta, in numeru de 9 bucati, elle stau la cancellari'a onor. consularu adastandu otarirea d-vostra in privinti'a prescrierei ori a traducerii celorlu cari sunt in limb'a rusésca. D'intre aceste din urma sunt alle princip. Antiohu (deja traduse in versuri albe de respasatulu C. Negruzzi si A. Donici). Ca semnu anticipativu de gratitudine pentru gratiosele comunicari de manuscrite din Moscu'a si Petersburg, delegatiunea a tramisu 20 esemplare din editiunea Descrip. Mold. guvernului imperiale russescu pentru a se impartí la bibliotecele imperului. Acesta mica ofranda a fostu primita cu multumiri.

III. Delegatiunea, conformandu-se decisiunii d-vostra, a facutu prin diare (Octombrie 1872), catu mai cunoscuta regulamentele diverse alle societatii, spre a inlesni publicului cunoscenti'a lucráriloru si atributiuniloru ei. La timpu s'au vestitu si escelent'a mesura din 1872 a infintiarii comisiuniloru permanente alle diverseloru sectiuni din societate. Delegatiunea nu este in positiune inse d'a comunicá d-vostra resumatu de lucrárele ce aceste sectiuni au potutu inainta in annulu percursu.

IV. Inca d'in Octombrie 1872 delegatiunea a invitatu formalu pe toti d-nii membri cari au a-si face discursurile de intrare in societate, se binevoiesca a le inainta delegatiunii cu 2 lune inainte de Augustu, ca si ea se le comunice d-loru membri insarcinati a respunde, spre a avé timpu de a-si pregati acelle respunsuri, delegatiunea n'a primitu nici unu respunsu de asemenea natura. Collegulu nostru si presiedinte d. N. Cretulescu s'a scusat la delegatiune, aratandu imposibilitatea in care este in acestu annu d'a face discursulu seu, din caus'a ocupatiuniloru essigente alle positiunii sale politice.

V. Atatu in interessulu materialu, catu si mai alessu in acellu moralu allu societatii delegatiunea a gasitu cu calle a face deposite de operele ce societatea a publicatu, in principalele centruri europeane. Ea are multumirea a annuncia d-vostra, cu tóta inlesnirea:

La Vien'a, la librari'a Geroldu.

„ Parisu, la librariile Frank, Durand, Auguste et Perdonne, Laurel si Dumoulin.

„ Londr'a, Henri Sotheran.

„ Madridu, Baily-Bailliére.

„ Berlin, Ascher.

„ Petersburg, Isacoff si

„ Lissabon'a — (Proc. verbale din 25 Octombrie).

Grati'a infintiarei librariiloru depositatiune ale societatii, sectiunile ei voru poté urmari, si mai cu pucine spese si mai repede, operele ce ar' dori se si le procure in cursulu annului.

VI. Bibliotec'a societatii, suntemu ferici a annuncia, ca au dobanditu in 1872—1873 unu sporiu forte considerabile de circ'a 400 volume, si numai prin daru. Nu potemu a nu cita aci pe cei mai insemnati donatori. Acesti-a sunt laudatii domni Paulu Vela din Oradea-Mare (26 volume intra cari parte din Fejér, 14 volume); 78 volume de tóta insemnatarea oferite de colonelulu Asaki din bibliotec'a si operele proprie alle nemuritorului seu parinte G. Asaki; 93 volume de la imprimeri'a statului; 50 volume, frumosu daru de la vechi'a librari'a scoleloru din Iassi, a d-lui Petrini; 20 volume de la d. V. A. Urechia, de la care s'a mai primitu si mai multe documente vechi si au-

tografe; 50 volume pretioase de la d-nulu generalu I. Adrianu. Se nu uitamu a inregistra cu multumire operele istorice si de archiologia oferite bibliotecii nostre de membrii sei onorari: d-nii Capelini (Boioni'a), D. A. Cihacu, Bataillard, Frohner, D'Avril, etc.

Mai multe redactiuni inca au oferitu societatii academice cate unu esemplariu din foiele lor; delegatiunea li-a adusu multumiri.

Pucine sunt cartile ce s'a procuratu prin cumperare din banii societatii. Elle se reducu la 17 volume. Caus'a este, ca delegatiunea a tinentu se nu faca comande de catu dupa cererile sectiuniloru respective alle societatii. List'a de cartile de comandatu s'a primitu in Iuniu de la sectiunea filologica si comand'a s'a si facutu la librari'a Gerold din Vien'a. Totu de odata din fondulu donatu de D. Odobescu se urmarescu prin diverse liprarii cartile de antiquaru, din notiti'a d-salo bibliografica despre Dacia.

VII. Catalogulu de antichitati din museu, cu care d-nii membri Odobescu si Urechia au fostu insarcinati, nu s'a facutu, din cauza, ca cele mai insemnate piese din museu au fostu duse la Vienn'a pentru epositiune.

Comisiunea lessicografica a ajunsu cu imprimerea dictionariului la lit. F., in cele 40 cote de tipariu, in care se spera se incapa pana la lit. L., dupa concursulu din 1872. Din Glossariu n'a mti aparutu nici una fascicula.

Conformu decisiunii adunarii delegatiunea a provocatu pe d-nii membri, cari au primitu a conlucra la dictionariu, se grabesca a tramite manuscritele d-loru. (Octombrie 1872).

(Va urmá.)

Capital'a Romaniei si orasiulu Iassi.

precum suntemu informati aru sta in negociatiuni cu dlu William Lindley, ingeneru englesu, pentru construirea unui apa-ductu arteficiosu. Noi, de si nu suntemu in acesta privintia omeni de specialitate, totu-si observamu, ca dlu W. Lindley a construitu apa-ductu si in Pest'a, si inca cu spese enorme de 4—5 milioane floreni v. a. si totu-si acestu apa-ductu nu numai ca nu e in stare a satisfacé lipsei de apa a locuitoriloru orasiulu, nu numai ca cea mai mare parte a locuitoriloru e lipsita cu totul de ap'a; dar ap'a in sine este catu se pote de nesanetosa, puturosa, ruginosa si plina de miasme, asie incatu in timpulu epidemicu de acuma e destullu a gusta ap'a dlui Lindley, ca omulu se capete indata cholera de ea.

Ap'a dlui Lindley e batjocorita de intreg'a capitala unguresca; ea este materia de glume si batjocura in tote foiele umoristice si satirice de aici. Se dice, ca daca orasiulu Pest'a voiescu se iee ce-va folosu de la acestu apa-ductu, trebe se mai spesodie de nou inca pre atate milioane, cate a costatu contruirea apa-ductului.

Amu mai intellesu, ca totu Bucurescii si Iassii aru fi facutu intrebarea catra municipalitatea orasiulu Pest'a, ca pardosel'a cu asphaltu corespunde seau ba scopului? Referitoriu la acesta pardosela, noi potemu se marturisi, ca intru adeveru corespunde, e forte eleganta si comoda, dar si scumpa. Inse si acest'a o spunemu numai cu reserva, pentru-ca pardosel'a cu asphaltu s'a introdustu in Pest'a numai in an. tr. si asié in acestu restimpu scurtu nu potemu judeca catu este de solida si durabila acesta pardosela.

Tragemu atentiunea consilierulu comunali alle orasiiloru Bucuresci si Iassi la impregiurările arretate de noi, cu atatu mai vertosu, ca n'amu voii, ca orasie romane se fia insielate de straini.

Una proclamatiune catra alegatori.

Din incidentulu fusiunii intre celle doue ramure alle burboniloru, adeca intre principii d'Orleanu si intre legitimumistulu principe Chambord, deputatulu Edgaru Quinet adressa catra alegatori sei urmatori'a proclamatiune, carea ni illustredia si cestiunea fusiunii, si

dispusetiunea republicana facia cu acesta cestiune.

Nu mai este nici una indoiela, — dice Edgaru Quinet — ca ceea ce voiescu se vi impuna este Enricu V., este regimulu vechiu, dreptulu divin; pre acestu-a' vreau ei se vi-lu impunafia si numai cu maioritate de unu votu. Da, este revolutiunea din 1789, pre carea voiescu se o sterga d'impreuna cu tote drepturile vostre, si spre a o inlocui prin capriciulu unui singuru omu. Acest'a este una nebulia, veti dice, si despre una nebulia nu se pote discute. Si cu tote aceste, iubiti concetateni, nu numai ca voiescu se discute, ci chiaru se votedia a supra acestei nebulie. Inca odata, este vorb'a d'a decide a supr'a sortii Franciei prin unu jocu de bille; este vorb'a d'a ve supune era-si dreptului divin. Si ce este acestu dreptu divin, pre care generatiunile de asta-di nu-lu cunoscu? Trebe se vi-lu esplicu: Este dreptulu invingutorelui a supr'a celui invinsu, este Chlodvig, care dice catra poporulu suppusu spadei salle: „Esti proprietatea mea; esti allu meu dupa dreptulu spadei; te potu omori si-ti potu lassa vietia, inse tu esti obiectulu meu. Tu numai atata voi assiste, catu mi-va placé mie. Esti sclavulu meu, si acest'a ti-o va spune-o si episcopi.“ — Acestu-a e dreptulu divin. Nu sciu se ride-mu, ori se ne indignamu. Si un'a si alt'a; ca-ce unde este noulu Chlodvigu, care ne-a suppusu prin poterca armelorु salle? Pre care campu de resbellu ne-au invinsu pre noi contele Chambord si contele de Parisu? Pare ca vedu pre episcopi, cum se gatescu se unga dreptulu divin allu forticii si allu spadei; dar unde este poterea, unde este spad'a si invinguturiulu?

Si daca totu si imposibilulu va daveni posibilu, daca li va succede a essecuta absurdulu si a face din poporulu francesu unu poporu cadutu in starea copilariei, ce s'ar intempra atunci? Una asemenea decadentia a poporului francesu ar da veciniloru sei dreptulu, d'a incerca tote contr'a lui. Despretiulu ar deschide portile pentru invasiuni noue.

Primulu cugetu allu restauretiunii vechiului regimu ar fi, nimicirea natiunii italiene in favorulu papei; de aici ar urma necessitatea unui resbellu cu Itali'a, Prussia si Spania. In currendu ni-ar veni a supr'a capului si a patri'a invasiune, si atunci into ta lumea n'amu avé nici unu amic. Se nu credemu ca nu mai avemu nimicu de perdutu, pentru ca Prussia ni-a luat totu. Pre mine me prindu fiori, candu cugetu se insemnu acelle parti alle territoriulu nostru, cari ni s'ar luá, deca noi prin usiurintia de minte ni prin neactivitate, in numele dreptului divin, amu provocá contr'a nostra una coalitiune a Prussiei, Italiei si a intregi societati moderne . . .

Unde este remediulu? Voiu se vi spunu. Poporulu francesu se remana in perseverantia ce a arretatu pana acum, inse totu-odata se veghiedie; da, natiunea se veghiedie a supr'a acellui dreptu santu si intr'a devoru divin, dupa care nimene nu o pote trata ca pre unu obiectu, ca proprietate a unui principe a unei familie. Consciintia publica a natiunii se eschiamé necontentiu, ca totu ce se va intempra spre a da natiunea pre man'a unui singuru omu, estelovitura de statu, fara nici una valoro, contr'a carei-a protestedia traditiunile dreptului de statu si alle vietiei parlamentarie a totoruru poporeloru. Aceste adeveruri prefacute in sange si carne se ni fia arm'a de aperare contr'a vicleniei si a forticii. Poporulu francesu va apera si salva republic'a spre a se apera si salva pre sine.

Elegia

asupra bataiei a trei-a messeniene. (464—454 a. Chr.) Dupa Salvini.

O! catu mi e de dorerosa totu de-un'a suvenirea patriei melle! Amaritiunea pelinului si ascutitulu taiatoriu allu spadei sunt nemic'a in comparo cu dens'a

Sco'atu ante de resaritulu sorelui, cu passi incerti me affu ratecindu in campu. Recorea aurorei numai facea nici una impressiune a supr'a sentiuriloru melle. Doi lei strasnici essira din una padure vecina si

privirea lor nu me inspaimantă. Nu i-am ntaritatu si se departara.

Crudiloru spartani! Ce vi facura parintii nostri? Dupa cuprinderea Irei¹⁾ i-ati in-arcatu de supplicie si i-ati insultatu spre refericirea lor cu emotiunile bucuriei vostre. — Aristomene **) ni-a promissu unu venitoriu mai fericitu. Ma, cine ar' potè canlu-va suffoca in anitele nòstre semtiem-ulu reletoru, despre cari amu intiellesu narrantu-se, si alle caroru-a victime déjà utemtu?! Tu ai fostu fericit, o Aristomene, pentru că n'ai fostu martoru la acestea! Nu vedusi abitorii Messeniei trassi la morte a scelerati si venduti ca vite vile! Nu vedusi descendenti lor transmitandu prin sculi intregi filoru lor rusinea originei lor!

Repausedia in pace in momentulu teu, mbra gloriosa! si permite, ca se consemnu osterității ultimele sacrilegie alle spartanioru. Magistraturele lor, — nu mai pucinu nimice ceriului ca pamentului — dau mortii mploratorii, pre cari i teraiescu din templulu ni Neptunu. Acestu dieu cu dereptu iritatu nutriera cu tridentele seu costele Laconiei. Se cutremura pamentulu, se deschidu carne, un'a din culmile Taigetului cadju si e prevall. Spart'a o intrega dirimata afara le singure cinci case, si mai multu de 20,000 erseone sunt immormentate in ruinele salle. — „Écca semnu scapării nostre! strigă una multime de sclavi! Temerarii! alerga cătra spart'a fora ordine si fora conducatoriu; la privirea unui corpu de spartani adunati in graba de regele Archidamu se oprescu, ca si venturile eliberate de catenele lui Eolu andu li se arreta dieulu mariloru, — si la privirea Atenieniloru si a altoru natiuni venite in ajutoriu Spartaniloru, in cea mai mare parte e imprasciara ca-si negur'a la apparintia prelui. Dar' nu in vanu prinsera Messenienii armele, lung'a servitute nu a alteratu san-tele, carele curge in venele lor, si asemene cuilei rapite de libertate, carea dupace a captu legaturele, se inaltia superba spre aeriu, — ascindu muntele Home, si respingiu in braoie tari atacurele replicale alle spartaniloru, redusu noi dupa multu, la necesitate de a rechiamă trupele aliatiloru lor. — Ajungu Atenienii asiā renumiti in asse- lări si sunt condusi de Cimone³⁾ de acellu Cimone, pre carele de atâtea ori Victori'a incoronasse cu laurulu immortale. Splen- dorea gloriei salle si valorea trupeloru salle aspirara téma asseidiatoru si terore spartaniloru. Suspicionedia pre acestu mare marbatu, ca si candu ar' fi urditu ore-care cadare si lu consultara, cu pretestele cele mai rivole de a-si reconduce armat'a in Attic'a. — Porsence. — Discordi'a, carea incungiura ampulu acellu-a, se intaresce, prevede camitătile aproape a cadé asupr'a Greciei, si cuturandu-si capulu prorumpu in strigăte de bucuria dicandu:

„Spart'a! Spart'a! pentru ce nu scii re- muneră serviciile decātu numai cu vetemari sau ofense, — privește acesti luptatori, cari appuca drumulu catra patri'a lor cu asinea in facia si cu dorerea in anima! Cant chiar' aceia-si, cari mai decurundu niti cu ai tei si-arretara coragiulu facia cu versu la Plateea. *) Densii alergara spre perarea ta, si tu i-ai accoperitu cu inta- nia. In venitoriu tu nu-i vei vedé de- cātu intre inimicii tei. — Aten'a vulne- ra in ambitiunea sa cea mai viua va armă in contr'a ta natiunile. *) Tu lo vei decită contr'a densei, si poterea densei si ta se voru lovi fora incetare, cum se lo- sciu venturile tempestuose. Batalie voru aduce batalie si armestitiele nu voru fi cātu suspensiuni de furore. Eu me voiu ane cu Eumenide in fruntea armatororu, si din facele nostre portatorie de foc vomu ce se ploua — pestilentia, fome, violentia, epidia si tote flagellele ceriului iritatu si le passiuneloru umane. Eu mi voiu res- mănă pentru vechi'a ta virtute si-mi voiu

bate jocu de catastrofele precum si de victoriele talle. Voiu naltia si voiu umil' rival'a ta. Te voiu vedé la petiorele salle batendu pamentulu cu fruntea-ti umilita. I vei cere pace, si pacea ti-va fi denegata; vei distruge murii ei, o vei calcă si veti cadé ambele in unu tempu, ca si doi tigri, cari, dupa ce s'au sfasciatu, espira unulu langa altulu. Atunci ti-voiu cufundă asiā aduncu pulve- rea, in cātu calletoriulu va fi silitu de a se plecă spre a-ti vedé urmele si a-te cun- nosce; intru aceea ecce semnu! carele tre- bua se-ti testodie adevverulu cuventeloru mello: Tu vei ocupă Itome in allu 10-lea annu dlu asseidiulu. Vei voi a estermină pre Messenieni, inse diei, cari i reserva pentru de a acceleră ruin'a ta, voru impedecă esse- cutiunea acestui proiectu crudelu. Li vei lassă viet'a sub conditiune ca se se bucre de dens'a sub alta clima si ca se fia pusi in catene, daca aru cutediā a reaparē in patri'a lor. Candu'va fi'implinita acest'a pre- dicere adu-ti a-mente si de celle-lalte si tremura!“

In estu modu vorbi geniuulu maleficu, carele si-estende poterea din ceriu pana la infernu, — Delocu dupa aceea essiramu din Itome si eu eram atunci in prim'a etate. Cu tote acestea, imaginea acestei fuge pre- cipitate e depinsa in anim'a mea cu trasu- re nesterse. Mi stau continuu in antea ochiloru acelle scene de orore si grige; una natiune întréga alungata de la larii sei, ra- tecinda pre la popore spaimantate de atari nefericiri pre cari nu cutedia a-le iusiură; luptatori acoperiti de rane portandu pre spateloru pre auctorii dileloru lor, (par- rentii lor); femei prosternute pre pamentu espirandu de debilitate cu fii, pre cari i stringu in braciule lor; ici lacrima, gemete si espresuniile celle mai viue de desperatiune colo una dorere muta si unu silentiu forte tristu. Daca ar' trebui a depinge aceste ca- dre si cellu mai crudelu spartanu — unu restu de pietate ar' face a-i cadé penelulu din mană. Dupa calletorie lungi si ostenitorie ne traseramu in fine la Naupactu, una cetate situata langa marea de Crissa, carea se tie- nea de Atenieni de la cari o primiramu ca donu. Amu aretatu mai multu de una data valorea nostra contr'a inimiciloru acestui poporu generosu. — Eu insu-mi aparui in tempulu bataliei peloponesiace *) cu unu despartimentu pre costele Messeniei deva- standu tier'a si facundu a versă lacrima de furia barbarii nostri persecutatori; inse diei mesteca in contenu unu verinu secretu spre favorulu acelor-a, si speranti'a adese ori nu e alta decātu una retiella intensa celoru nefericiti.

Precandu incepiamu noi a ne bucură de una sorte trancuila, flot'a spartana trium- fasse asupr'a cellei ateniene si venisse a ne insultă la Naupactu. Ascindemu iute năile nostre, si Odiulu fii singur'a dietate, carea o invocau ambe părtili. Nici-cându Victori'a beusse mai multu sânge impuru si inocent. Siliti a cede numerulu mui mare, furemu deja din Peloponesu, si cea mai mare parte si-luă refugiulu in Itali'a si in Sicili'a. Trei mii de omeni mi concediura destinulu lor, pre cari i condusei prin tempeste si printre stancile periculose (ale marei) in acele regiuni, cari voru resună in eternu de cantecele melle triste.

Satulu-nou inf. in Aug. 1873.

Unu filoromanu c.

Lapsiulu-Ungurescu, 22. Aug. 1873.

Comitetulu arangiatoriu allu balulu tic- nutu in Stoiceni pentru ajutorirea scolei principale romane din Lapsiulu-Ungurescu, are onore a esprieme multiamita totu roru acelloru prea on. DD. cari au bine- voitu a succurge pentru acestu scop: filan- tropicu, cu care ocaziune nu pote se treca cu vederea conlucrarca onorab. D. J. Voith din Lapsiu si a Dlui Dr. Simai, cari nu au pregetatu a indulci publiculu magiaru pentru scopulu susatinsu pre langa tota in dispusetiunea ce cutare Grofu a voita a se- menă ca asiā si mai tare se luere in detri- mentulu scolei, inse una insemnata parte dintre magiari a avutu intiellectiunea si bu- navoint'a de a ascultă mai multu de susnu- mitii Domni si asiā au concursu in numeru

*) 431—404.

preponderante, in cātu ospetii romani po- tura fi gelosi de acesti concurentia mai alessu candu au potutu audfataru cuvinte: — „Noi suntemu mai buni romani decātu Dvostra“ — cuvinte ce abiā a potutu se le esprieme vre unu magiaru candu-va, precum acest'a cu tota sinceritatea o fece on. D. peutu ref. Sz. — ce totdeodata serve nu de pucina invetiatura romaniloru mai alessu din acestu cercu, cororu-a, precum se vede, li place a fi indifirenti la tote.

Venitulu curatu allu acestui balu a fostu 37 fl. v. a. si 5 cr. la care summa a participatu D. Jacobu Voith dñu Desiu cu una summa de 5 fl. v. a. pentru care Dsalle precum si celloru lalti generosi co ntributor se esprieme multiamita publica; a nume: Pr. S. Episcopulu Gherlei Michaelu Pavelu 2 fl., D. Canonicu Andercu, D. can. St. Biltiu, D. can. Mich. Sierbanu, D. can. Dem. Coroianu, D. Eusebiu Carticea, prof. de theo- logia, D. Mich. Ivasco prof. de theologia, D. secretariu metropolitanu Dr. Mihályi, D. preutu gr. or. Joane Perhaitia, toti câte 1 fl. v. a. Si asiā venitulu totale a acestui balu a fostu 47 fl. v. a. si 5 crucori, care summa prin On. D. Petru Codeusu preotu si Dir. scolei se a strapusu cassarulu scolei Dlui v. protopopu Demetriu Varn'a spre a o allatură cătra capitalulu scolei pana la dispusetiuni mai innalte.

Comitetulu arangiatoriu.

VARIETATI.

(Pro statu notitiae.) In nr.ii 33— 35 ai „Fed.“ s'a publicatu unu concursu pentru occuparea vacantei statiuni de can- toru-docente in commun'a Bicazu. Termi- nulu pentru tramitterea recurseloru si pre- sentarea in persona inaintea senatulu scol. respectivu s'a fostu prefriptu pre finele lunei lui Augustu, inse fiindu că la prob'a de can- didatiune intre senatorii scolari locali s'au ivitu neintiellegeri cu privire la solutiunea decent'ala, prin acest'a concursulu mentiun- natu se annulledia si se accepta denu- mireā unui docentu din partea venerat. or- dinariatu gr. cat. de Gherla. — Bicazu, 18 Aug. 1873. — Grigoriu Cardosiu, par. loc. si preside sen. scol.

(D. Emanuilu Cretulescu,) com- missariulu expositiunii romane la Vienn'a, arreta că a avutu locu solemnitate distri- buirii recompenseloru. Cu acesta ocaziune Romani'a a obtienutu preste 170 medalie seu recompense, aproape induoitu de acellea, ce a obtienutu la espusetiunea de la Parisu. (Numiri.) Dlu Iosifu Rednicu, dr. in medicina si totu-odata elevu voluntariu in servitiulu militariu de unu annu, este numitu medicu assistentu (adjunctu) la ospit- alulu nr. 16. allu garnisoni din Buda- Pest'a. Dlu Iosifu Panaiotu, cancelistu la judecatori'a cercuala din Lipov'a, este numitu totu de cancelistu la tribunalulu din Temisiora, éra diurnistulu Constantinu Co- nstantinu este numitu de cancelistu la ju- decatori'a cercuale din Recasiu; Nicolau Aronu, fostu invetiatoriu, este numitu essecutoru judecatoriescu pre langa tribu- nalulu din Abrudu.

= Comunitătile Pervor'a si Siemnit'a, in confiele milit. provincialisate, de la 1 Novembre a. c. incolo nu se voru mai tiené de perceptoratu din Mehadi'a, ci de cellu din Bosovicu.

= Comunitatea Szabéd, incorporata la scaunulu Muresiului, a capetatu concessiunea ca pre langa celle doue terguri anuale ce le-a avutu pana acum, se tiena si tergu de septemana, si adeca in dña de luni a fa- carei septemane.

(Camer'a Croatiei) s'a deschisu in 25 Aug. Desbaterea a supr'a noui im- pacatiuni cu Ungari'a se va incepe numai in septemana' a proxima.

(Appellu.) Junimea rom. din Bucu- rescu indrepta unu appellu cătra intreg'a junime romna, spre acontribui la facerea unei medalie commemorative, spre a o offeri dlui Thiers cu ocaziunea departarii ultimulu soldatu prussianu de pre territoriulu francesu. — Summele subscriisse sunt a se inaintă comitesului, strad'a Batiste N. 2.

(Bibliografia.) A essitu de sub tipariu Bibliotec'a de legislatiune seu collec- tiunea legiuriloru Romanice ve-

chi si noue, de J. M. Bujoreamu. Unu volumu de 2144 pagine, contienendu tote legile, procedure, regulamente, decrete, cer- cularie instructive, conventiuni, conces- siuni, statute, tarife, tablouri, formularii, ect. — In aceste intra si legiurile vechie: Caragea, Calimacu, alle principelui B. D. Stirbeiu, manualu de pravila besericesca si statutele colenioloru bulgare din Barsarabi'a. Depositu spre vendiare la libraria Socacu et Comp. in Bucuresci. Pretiulu unui essem- plariu 30 lei noui.

** „Tribuna.“ Sub acestu titlu a apparutu de currendu in Bucuresci una re- vista a cestiuniloru contemporane, organu literariu si scientificu, redactatatu de zelosulu si talentatulu june romanu Gr. H. Gran- dea, care dupa una vietia retrassa de trei anni, intră éra-si in aren'a diaristice, in acti- vitatea publica. — „Tribuna“ appare de doue ori pre luna; fia-care numeru cuprinde doue cole de tipariu in formatu quartu mare; pretiulu abonamentulu este pre annu 20 lei noui, pre siesse lune 12 l. n., pre trei lune 7 l. n. Abonamentele se facu, tramitiendu pretiulu si aders'a. Biroulu in Bucuresci, passagiulu romanu.— Summariulu numerulu primu din 1 Aug. este urmatoriu: C., voim'u? Introducere de Gr. H. Granda; Aurelu — romantu de Cr. H. Granda; Starea literaturei si arteloru in Romania'a: poeti Hasdeu, Zemfirescu, Sier- banescu, Paunu, Negruti; architectulu Mon- toreanu; pictorulu Grigorescu, totu de Gran- dea; Cursu de dreptu, politica si legislatiune, prelucratu dupa Pradier Fodoré si alti autori: Introducere la sciin- t'a dreptului; Ce sistemu de fortare- tie se se adopte? — Studiu estrassu din Bulletin de la reunion des officiers; Ci- miteriulu de tierra — elegia tradusa din Gray; Una resbunare, comedia de G. Marianu, — apreciare; mai multe poesie.

Romani'a. In „Trompet'a Carpa- tiloru“ cetimu urmatoriele: „Cine sun- temu noi? Odrasla latina, adapati in civilizatiunea greco-latina si facundu parte asta-di din civilizatiunea franco- englesa. Ce vomu face noi? Nimicu alt'a, decātu ne vomu intari in nationa- litate si patriotismu prin scole si ne vomu invertosiā prin armare; ne vomu silf din tote facultatile nostre se fia ce- va de noi, pentru ca se potemu negociā pentru noi. Procederea cea mai ratio- nata, cea mai logica este grabirea in armare; arme cātu mai multe si cātu mai bune Romanulu este soldatu in 40 de dille, pentru că este nascutu ostasiu din celle mai viteze popore antice, din Daci si din Romani; vitezi'a i este inna- scuta si ostasi'a este in ellu, cum a fos- tu totu-de-un'a lege a legiloru... In starea in care ne afflăm facu intre- bare celloru mai competenti intre offi- cieri nostri, daca n'amu potè printr'o buna intiellegere intre ministeriu si ca- mere, fără mari scuduri financiare, se puemem pre picioru de resboiu de ape- rare, concentrati in trei séu patru tabere 100,000 ostire equipata si instruita; daca n'amu potè montă trei sute de tu- nuri; daca n'amu potea incepe indata fortificări usiore, pentru că tarielc ni le-a datu natur'a la strimtorile Carpatiloru; — din Dunare pana in Bistritia macaru, că-ci mai incolo este cine se ne apere.

Ar fi ére cu nepetinti'a se avemu cinci siesse strimtori bine intarite; una suta mii ostire bine equipata si bine tie- nuta, cu trei sute de tunuri macaru? Nu vedu de locu greutatea, si ori-cine mi-va dice că nu potemu face atāt'a in trei lune de dille, nu-lu credu; vointia se fie, si forte pucinu patriotismu in ministeriu si in camere, si se va face.

Daca un'a ca acest'a se pôte; daca la un'a ca acest'a mari sacrificie nu sunt necesarie, intrebui acum éra-si pre cei mai sciutori strategici ai nostri: Cu po- sitiunea nostra geografica care ni-a dat'o natur'a si cu positiunea nostra politica care ni-a dat'o tractatulu din Paris, po- temu noi séu nu potemu se avemu o greutate in resbellulu Orientulu, fie ellu ori cātu de intinsu? amu fi noi in stare atunci se ni caute amici'a, se ni se caute

1) in resbelulu allu II. messenienu (685-688.)

**) Tenger'u, inse bravulu conducatoriu in Messenieniloru in resb. II.

3) Fiiulu lui Miltiade — invingutoriuulu la Marathon (490.)

4) an 479-unde spartanii sub Pausani'a Aten'eni sub Aristide nimicira oatea lui Ardoniu.

5) in resbelulu peloponesu.

allianța pentru care se potem cere? amu pot noi pretinde și dobândi dintr-unu asemenea resbelle ceea ce a pretinsu și a dobânditu Itali'a din resbellulu Crimei numai cu 10—15 mii de omeni?... Cari din poporele crestine alle Orientului ar poté aduce asemenea contingentu, chiaru candu acestu-a n'ar servi la nimicu altu de câtu numai și numai la dominarea Dunarii, daca resbellu ar veni despre Carpati la Dunare; sau la dominarea Carpatiloru, daca resbellulu ar veni de la Dunare spre Carpati?

Turci'a. Siaculu Persiei, acestu rege allu regiloru, seau mai bine tirannulu tiraniloru, si inca si mai bine, gâdele gâdiloru, — dupa ce si-a jocalu rolulu si in Constantinopole, in 25 Aug. plecâ in fine câtra casa, unde de buna seama, pre langa totu voiajulu seu prin Europ'a si-va anunçia sosirea prin condamnarea la morte a mai multoru nefericiti; cã ce de atâtu-a tempu tigrulu a insetosiatu si acum va trebui să-si potolesca setea cu sange de omu. — Precum in Londonu, in Parisu si Vienn'a, asiè si aici judanii au tramissu una deputatiune la siaculu spre a-i implorâ grat'ia si misericord'ia pentru fratii loru de sub netiermuri'ta sa potestate; siaculu inse li-a respunsu si cu acesta ocasiune, cã fiii lui Israelu stau sub protectiunea sa nemediucita si se bucura de tote drepturile si libertãtile, ce sunt date celloru-lalti suditi ai sei. Trebuie inse sè scimu, cã de asemenea drepturi si libertãti judanii s'au potutu bucurâ chiaru si in sclavi'a babiloniana.

Cestiunea besericeii bulgare, adeca frecãrile intre bulgarii si grecii din Turci'a au inceputu a se improspetã de nou. Patriarculu grecescu, semtiendu cã intre Turci'a si Greci'a essistu relatiuni de mare intimitate, si-luã coragiulu si intr'un'a din dfilele de currendu trecute se presentã la ministrulu de esterne si ceru de la acestu-a, ca se pregatesca beratele (diplome de installare) pentru episcopii grecesci, cari sunt desemnati a fi tramisi in essarchiele bulgare. Ministrulu i respunde inse, cã guvernulu turcescu este resolutu a nu mai concede sè se tramitta episcopi grecesci in essarchiele bulgare, de-ora-ce nu pote sè considere pre bulgari ca sîmatici; ba inca din contra, guvernulu are de cutare sè esecute fermanulu, prin care se recunosec essarchatul bulgaru. Dreptu aceea ministrulu svatuesce pre patriarchu, cã fanarul, ar face multu mai bine daca s'ar impacã cu bulgari si ar recunosec statulu quo. Dupa pucina consternatiune patriarchulu primî acestu svatu, inse cu conditiunea, ca essarchulu sè faca passulu primu spre acestu scopu, adeca sè-i adressedia lui, patriarchulu, una scrissore, in carea sè se roge pentru impacatiune. Acesta conditiune se aduse indata la cunoscinti'a essarchulu bulgaru, care inse, dupa ce se consultã cu unu numeru insemnatu de preuti si notabili bulgari, a respunsu, cã passulu doritu de patriarchu lu va face numai atunci, dupa ce patriarchulu va drchiarã printr-o scrissore câtra guvernulu, cã recunosec independenti'a besericeii bulgare, si dupa ce port'a va incunoscinti'a pre essarchu despre acestu passu prealabilu, ce trebuie sè se faca din partea fanarului. — Astfelu stau lucrurile in tempulu de facia; numai de la unu firu de peru, de la una mica dosa de capriciu mai depinde recunoscerea independentiei besericeii bulgare si din partea fanarului. Vom vedè, ce se va mai intimplã.

Republic'a ispaniola. In siedinti'a de lu 26. Aug. cortesii au alessu pre Castelar de presiedinte. Castelar arreata pericolele situatiunii, cari lu fecera a primî acestu officiu, pre care nu l'a meri-

tatu. Ellu dechiarã cã nu va restringe libertatea de vorbire nici câtu e negru sub unghia, dar cu tote aceste personalitati nu va sufferi. Politic'a este sa cuprinsa in programulu lui Salmeron. „Noi suntemu continuatorii revolutiunii din Septemvre; noi nu representãmu o partita, ci representãmu democrati'a. De la 11 Februariu incoce devis'a republicei este „libertatea; morte republicei ar fi totu-odata si morte „libertãtii.“ Ellu dechiarã mai departe, cã este pentru principiulu federalu, pentru cã federatiunea impedece si evita dictatur'a. Inainte de tote inse ellu vrè unitatea nationala si integritatea patriei. In fine ellu accentuã de repetite ori necesitatea, d'a se restabilî disciplin'a in armata.

Scirile mai noue despre luptele guvernulu republicanu din Madridu cu bandele carliste ni comunica. cã in 25 Aug. maresialulu campestru Santa Pau au batutu pie carlisti, cari in numeru de vre-o 8000 impresurassera Estell'a; perderile carli stiloru sunt considerabile; Don Carlos a comandatu insusi in persona. Assemenez se mai comunica, cã baud'a Calvo Seco in Arragoni'a fu imprasciata, ér band'a Mirendon batuta totalmente. Alte sciri despre o multime de ciocniri intre republicani si carlisti inca sunt mai tote in favorulu guvernulu de Madridu, ceea ce insemna cã otdenea are sè se restablesca, opiniile lui Don Carlos se voru nimicè acum odata pentru totu-de-un'a; Ispani'a lacerata si sangerata si-a redobândi pacea si liniscea. de cari are mare trebuintia.

Publicatiune

de

Concursu pentru o carte de cetire romana.

Consiliulu judetianu allu judetiului Issi, votandu unu premiu de 2500 lei noi (dove mii cinci sute) pentru o carte de cetire ce se va gasi mai buna pentru usulu scoleloru primarie rurali, subsemnatulu prefectu allu judetiului Iasi, publica urmatoriulu programmu, dupa care acea carte trebuie elaborata:

I. Cartea sè fia destina ta pentru copii, cari sciu a ceti, prin urmare sè nu cuprinda abecedariu.

II. Ortografi'a sè fia fonetica, precum este: d. e. in nou'a metoda de scriere si cetire a Dloru Creanga, Grigorescu si Raceanu sau in „Convorbirile Literarie“, cu observare, cã este de doritu ca u scurtu sè lipsesca cu totul.

III. Cellu multu o cola de tipariu sè fia scrissa in caractere cirlice, parte vechi, parte noue.

IV. Cartea sè cuprinda: Poesii, Proverbie, Povesti, Parabole mai alessu din biblia, descrieri geografice cu deosebire alle tierrei, descrieri cosmografice si meteorologice, descrieri din natur'a neorganica, descrieri de plante si animale, descrieri relative la economi'a casnica si rurala, la industria si comertu, bucãti din Istori'a Patriei, o bucata de cetire cu notiuni elementarie despre comuna districtu si statu.

Tote aceste materie voru trebui alessu asifelu, in câtu sè fia potrivite cu intelegerea copiiloru si sè li infacisiedie modeluri de limba si de stilu simplu si correctu.

V. Cartea sè cuprinda intre 15 si 20 cole tiparite.

Personele cari aru dori sè se presinte la concursu, voru trebui sè tramita manuscrisurile Dloru in terminu de unu annu de dille, cu incepere de la St. Georgiu 1873. — Manuscrisurile voru fi sigilate si adressede comitetulu permanentu, avendu atãtu pre plicu, câtu si pre manuscrisulu unu semn visibilu cunoscutu numai autorulu.

Premiulu susù mentionatu se va eliberã de indata autorulu cartii ce se va geti mai buna.

Dreptulu de proprie'ate remane autoru-

lui, cu acest'a, ca din antãi'a editiune ce se ve tipari cu spesele judetiului sè-si traga acestu din urma chetuelile de tipariu.

Decisiunea comisiunii ce va fi insarcinata cu essaminarea acestui opu, se va publica prin unulu din jurnalele celle mai respandite.

Prefectur'a judetiului Issi.

Concursu.

Pentru statiunea de cantoru-docente gr. cat. de S. Seplacu, carea este de actu vacanta, prin acestea se publica concursu.

Cu acest'a statiune sunt impreunate urmatoriile emoluminte:

- 1) bani gat'a 60 fl. v. a.
- 2) bucate 50 mertie grauntie (malaiu).
- 3) 12. mertie de grau curatu.
- 4) Patru orgie de lemne de focu.
- 5) Cuartiru si gradina de legume.

Doritorii de a avè acest'a statiune sè se presentedie inaintea subscrissulu senatu scolariu locale celu pucinu pana la 15. Sept. a. c. st. n. documentandu-si applicatiunea loru de pana acuma, precumu si comportarea loru morala.

Datu in S. Seplacu 1873. Augustu 20. pentru senatulu scol. conf. gr. cat. loc.

2—2

Demetriu Merce,

preotu gr. cat. rom. ca pres. senat. scol.

Concursu

Senatulu scolariu de confessiunea gr. cat. romana din comun'a Horvatu, situata in Dieces'a Gherlei, in tractulu protopopescu a Poriciului, in siedinti'a sa de asta-di, dechide concursu pentru postulu invetiatorescu care au devenitu vacantu, prin stramutarea docinteli la alta statiune, — pre langa urmatoriile emoluminte: 140 fl. v. a. 5 cubele bucate, cuartiru liberu, si gradina de legume. Deci doritorii de a occupã acestu postu, sè adressedie recoursele loru cu documintele de calificatiune, si portare morala, pana in 20 Sept. a. c. senatulu scolariu. — Cei ce voru avè cunoscinti'a cantoralu voru fi preferiti, din cauza cã dupa morte veterannulu cantoru, officiuulu docentulu se va impreunã cu celu cantoralu:

Horvatu, 17. Augustu, 1873.

(Posta ultima Kraszna)

Alessandru Lemeni,

parochu gr. cat. v. Prot. si pres. senat. scol.

2—2

Anunciã*)

Essamenele de calificatiune la preparandi'a de statu din Dev'a in estu annu se voru tienè incependu de la 1-a Octobru.

Pentru depunerea acestui essamenu se potu insinnã:

a) Toti acei candidati de invetiatori cari dupa absolvirea cursulu preparandiale de trei anni, s'au occupatu cu invetiamentulu practiculu cellu pucinu unu annu seau cellu multu doi anni.

b) Acei-a cari inainte de publicarea legii scolastice din 1868, au fostu deja invetiatori.

c) Acei-a cari spre carier'a invetiatoresca s'au pregatitu pre calle privata.

Doritorii de a se supune acestui essamenu de calificatiune sunt provocati, ca rogãrile loru in respectulu acestu-a provideute cu attestatu de botezu, cu testimoniu despre studiele absolvite, despre ocupatiunea pana in presente si portarea morala, sè se adressedie Dluu inspectore scolasticu si consiliariu regiu Ludovicu Rêthi in Dev'a, cellu multu pana in 15. Septembrie 1873.

Dev'a, in 13. Aug. 1873.

cu invoierea inspectorelui

Ioane Madzsar,

direct. prep.

*) Celle-lalte diuarie din patria cu onore sunt rogare sè binevoiesca a reproduce aceste doue annuntieri din Dev'a.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de docente in clas'a 1. a scolei centrale romane gr-cat. d'in Turd'a, ce se va deschide cu inceputulu anulu scolasticu 1873/4, prin acest'a se publica concursu.

Emolumintele impreunate cu postulu estiatu sunt: a) 300 fl. v. a. salariu anualu in rate lunarie; b) cortelu seu 50 fl. v. a. bani de cortelu.

Concurentii voru avè a-si tramite la subscrissulu cererile instruite cu attestate necesarie — a nume cum cã sunt romani de religiunea gr-cat. si cã posedu tote calificatiunile teoretice si practice recerute prin legile in vigore — pana in 15. septembrie st. n. a. c.

Turd'a, 21 augustu 1873.

In numele Eforiei scolastice

Dr. Ioanu Ratiu,

presiedinte.

2—3

Anunciu.

Este cunoscutu cã in Dev'a pre langa cursulu preparandialu de statu de trei anni cu limb'a de propunere maghiara, essistu cursulu paralelu cu limb'a de propunere romana; inscrierile la acestu cursu in estu annu se voru incepe in 25 Sept. si voru tienè pana in 30 Septembrie.

In cursulu primu preparandialu se prescuse toti acei teneri, cari sunt sanetosi au implenitu allu 15 lea annu, si au absolvitu patru classe gimnasiali, reali seau vile cu succesu bunu, seau in lips'a acestu attestate supunendu-se essamenulu de matematica, in limb'a materna, computu, geografie si istoria, voru arretã atãta calificatiune cãta se recere in amentitele scole.

Doritorii de a fi primiti in acestu preparandiu au de a-si adressã rogãrile provideute cu testimoniu de botezu, matematicu, scolasticu, si in casu candu n'aru fi stare de a frecuentã cursulu preparandialu fora ajutoriu, si cu attestatu de paupertate Dev'a in 13. Aug. 1873.

Ioane Madzsar,

direct. preparandialu

Concursu.

In comun'a libera regia Resnari a devenitu postulu de medicu communalu vacantu.

Emolumentele legate de acestu postu sunt: unu salariu annualu sistemisatu 900 fl. v. a. si de fia-care visita 10 cr. v.

Recoursele bine instruite sunt a se adressa cellu multu pana in 25. Septembrie st. n. a. c. câtra Primari'a comunei libere Resnari per Sabiu in Transilvani'a.

Primari'a Resnariloru

Concursu.

Officiulu invetiatorescu conf. g. c. Comun'a Ilva-mare, in districtulu Nadului, se curençia pana in 20. septembrie c. st. n.

Cu acestu officiu este impreunatu unu salariu annuale de 200 fl.v.a.; b) Cuartiru in natura si 7 org. lemne de focu. Doritorii de a occupã acestu postu au de asterna supplicelle documentate cu testimoniu despre absolvirea studiiloru pedagogice despre portarea morala, la Senatulu scolasticu localu pre terminulu desiptu.

Preferiti voru fi, cari pre langa calificatiunile recerute voru fi si cantu buni.

Din siedinti'a senatulu scol. conf. g. c. Ilva-mare la 27. Juliu 1873.

1—2

Josifu Balla

Direct. scol.

ALESSANDRU ROMAN

Propriet., edit. si red. respundiet.